

Motie: Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 5 juni

Constaterende dat:

- Rijk en gemeenten samen aan de lat staan voor forse maatschappelijke opgaven zoals de uitvoering van de gedecentraliseerde zorgtaken, het klimaatakkoord, de inburgeringsopgave, de invoering van de Omgevingswet en de woningbouwopgave;
- Opgaven cumuleren en Rijk en gemeenten op al die opgaven in gesprek zijn over financiële randvoorwaarden;
- Gemeenten daarnaast met extra financiële opgaven te maken hebben door onder andere tegenvallende accessen en de opschalingskorting¹.

Overwegende dat:

- Voor de uitvoering van de maatschappelijke opgaven Rijk en gemeenten naar inwoners één overheid zijn en conform de afspraken IBP, vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid een gelijkwaardig partnerschap met het Rijk nodig is, die gemeenten de juiste financiële en beleidsmatige randvoorwaarden biedt voor uitvoering van de taken;
- Een passend financieel arrangement van toepassing hoort te zijn op alle (regie)taken die gemeenten al hebben en krijgen;
- Het lange termijnperspectief voor de gemeentelijke financiën zwaar onder druk is komen te staan vanwege accres ontwikkelingen, de opschalingskorting en nieuwe taken, waar de discussies over financiële randvoorwaarden nog niet zijn beslecht;
- De opschalingskorting in strijd is met de Financiële-verhoudingswet (FvW) en nog steeds elke beleidsmatige onderbouwing ontbeert;
- door de leden van de VNG op 30 november de motie 'stevige structurele afspraken in het sociaal domein II'⁽¹⁾ is aangenomen, waarin het VNG-bestuur wordt opgedragen in onderhandelingen met het Rijk te komen tot (a) een toereikend macrobudget, en (b) een structurele oplossing voor de tekorten op de jeugdzorg;
- Het aanbod van het Rijk aan beide voorwaarden niet voldoet en de beslissing over structurele compensatie doorschuift naar een volgend kabinet terwijl de noodzaak voor structurele afspraken over de volume- en kostenontwikkeling Jeugd blijft bestaan;
- We samen met het Rijk spelregels moeten formaliseren, zodat in de toekomst we niet meer in dezelfde situatie als rondom Jeugd terecht komen;
- De budgetten voldoende moeten zijn en de groei daarin moeten matchen met de kostenstijgingen.

Spreekt uit:

- Alleen nieuwe taken of verzwarende van taken over te nemen als gemeenten, indien objectief de goede inhoudelijke en financiële randvoorwaarden zijn vastgesteld en geborgd.

Draagt het VNG-bestuur op:

- Alleen met het Rijk afspraken te maken over het overnemen van nieuwe taken of verzwarende van taken naar gemeenten, indien objectief de goede inhoudelijke en financiële randvoorwaarden zijn vastgesteld en door het Rijk worden geborgd;

¹ De opschalingskorting gaat jaarlijks in oplopende tranches: 2023: 130 miljoen extra, 2024: 135 miljoen, in 2025: 160 miljoen waarmee het bedrag op 950 miljoen euro structureel komt.

⁽¹⁾ <https://vng.nl/files/vng/brieven/2019/attachments/10a-motie-stevige-structurele-afspraken-ii-def.pdf>

- Hiervoor in de gesprekken met het Rijk over het vernieuwen van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen in te zetten op een passende toepassing van artikel 2 Financiële-Verhoudingswet bij nieuwe taken of verzwaring van taken door bij voorkeur:
 - De Raad van State gezamenlijk om advies te vragen hoe artikel 2 Financiële-Verhoudingswet objectief kan worden toegepast op een manier die recht doet aan het gelijkwaardig partnerschap;
 - Vastleggen van de wijze waarop artikel 2 Financiële-Verhoudingswet wordt toegepast bij alle nieuwe taken en verzwaring van taken waarvoor het Rijk de uitvoering bij de gemeenten neerlegt;
 - Op overige passende randvoorwaarden, zoals regelgeving, beleidsruimte en bevoegdheden voortaan vooraf te laten adviseren door een onafhankelijke derde zoals Raad van State of de Raad voor Openbaar Bestuur;
 - Een regeling die voorziet in een onafhankelijke uitspraak in het geval dat het Rijk en de VNG van mening verschillen over de betekenis van de uitkomsten.
- In het licht van de wet Financiële Verhoudingswet, de opschalingskorting ter discussie te blijven stellen;
- Ervoor zorg te dragen dat de groei van gemeentefonds nu en op langere termijn gelijke tred houdt met de gemeentelijke kosten.

Mede ingediend door:

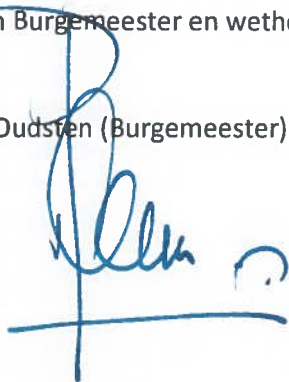
Gemeente Alkmaar
 Gemeente Almere
 Gemeente Alphen a/d Rijn
 Gemeente Amersfoort
 Gemeente Assen
 Gemeente Breda
 Gemeente Delft
 Gemeente Deventer
 Gemeente Ede
 Gemeente Emmen
 Gemeente Gouda
 Gemeente Haarlem
 Gemeente Haarlemmermeer
 Gemeente Heerlen
 Gemeente Helmond
 Gemeente 's-Hertogenbosch
 Gemeente Hilversum
 Gemeente Leiden
 Gemeente Lelystad
 Gemeente Maastricht
 Gemeente Nijmegen
 Gemeente Noordenveld
 Gemeente Oss
 Gemeente Sittard-Geleen
 Gemeente Tilburg
 Gemeente Venlo
 Gemeente Zaanstad

Aanvullende gemeenten die deze motie ook mede-indienen, zullen bij de toelichting op de ALV nog worden genoemd.

Groningen, 3 juni 2019

College van Burgemeester en wethouders, namens deze:

Peter den Oudsten (Burgemeester)

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by 'den Oudsten' and a horizontal line at the bottom.

Diana Starmans (gemeentesecretaris)

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'D' followed by 'Starmans' and a horizontal line at the bottom.